

ALLEEN THUIS

Juna

6 maanden geleden

De vlammen dansen door de achtertuin. Ze groeien, ze kleuren oranje-rood, ze verwarmen me – steeds meer. Nog even en ze slaan over naar het tuintje van de burens. Of naar mama's huis. Mooi.

Ik kan niet ophouden met kijken, zo mooi zijn ze.

Hoe zouden ze staan op een ansichtkaart? Ik zou er drie versturen. Lekker zonder postzegel.

Alsjeblieft, deze is voor jou, mama. Voor alle keren dat je er niet was. Altijd dus.

En voor jou, papa. Met je stomme nieuwe baby en je stomme nieuwe beloftes.

En voor jou, Ongeschikte Stiefvader Nr. 123. Omdat je in de weg loopt, terwijl we allemaal weten dat je over gemiddeld tweeënhalve maand toch wegloopt.

'Juna!'

Precies. Ik gniffel omdat iemand anders mijn ansichtkaart afschrijft zonder het te weten. Zo heet ik dus. Maar toch kijk ik niet om.

'JU-NA! Wat heb je gedáán?!?!'

Er komt een tweede stem bij. Nog kijk ik niet om.

Het lukt me niet om mijn ogen los te maken van het vlammenshowspel

voor mijn neus. De zweetdruppels die over mijn gezicht lopen en het vuur dat dreigend dichtbij komt, veranderen daar niets aan.

Ik voel geen angst. Geen snippertje. Geen splintertje. Gewoon geen.

Mijn hoofd is eindelijk gevuld met een serene stilte. En scherpte – het enige waaraan ik denk zijn die drie dikverdiende ansichtkaarten.

Nog even, Syl, dan kunnen we weer samen zijn.

Tot een hand me hard vastgrijpt en naar achteren trekt en er zoveel tegelijk gebeurt dat ik het niet meer kan bijhouden. Ik struikelval, op de harde tegels. Mensen rennen langs me. Mensen roepen. Mensen gillen. Of eigenlijk: een mens gilt (mama natuurlijk). In het mossige vierkantje gras kronkelt een slang. Dan water. Veel water. Daar gaan ze, mijn mooie oranje-rode-gele vlammen.

En ik. Ik ga ook. Dat kan niet anders.

Heb ik ook dikker dan dikverdiend.

Geeft niks.

Alleen ben ik toch al.

Ook thuis.

Vooral thuis.

WINTER (DRAMA'S)

EEN FUCKING VILLA

Juna

Ik kan hier niet wonen. Dit is het grootste huis waar ik ooit binnen ben geweest. Een fucking villa. Aan de rand van een bos. Echt waar: als ik naar buiten kijk door de schuifpui aan de achterkant, zie ik groen. Als ik door de grote ruit, van vloer tot plafond, achter het kookeiland kijk, zie ik óók al groen. Dit moet een vergissing zijn.

Of misschien toch niet, als je ziet wie er in dit huis zijn:

Een meisje dat Melody heet, met roze haar en een dwergpapegaai op haar schouder.

Een jongen die Adam heet, een leren broek draagt (waarom?) en me met zijn enorme pupillen ongegeeneerd uitkleedt waar iedereen bij is.

Nog een jongen van wie ik de naam niet weet omdat hij, sinds mijn binnenkomst, onbewogen op de hoekbank zit, met zijn arm om een totaal versleten basketbal heen geklemd alsof dat zijn liefje is.

Een vrouw die Hanna heet en zelfs na tien kutopmerkingen nog begripvol naar me kijkt.

Een man die James heet en één woord per keer zegt, omdat zijn vrouw dan al door hem heen praat.

Een labrador die nu op mijn donkere jeans kwijlt en zijn snuit snuffend omhoog beweegt, in de richting van mijn kruis.

En – godzijdank – Sylvester, mijn broertje. Het bleef tot het laatste moment spannend, vooral vanwege zijn ‘situatie’, maar uiteindelijk zijn we

samen ‘geplaatst’ in ‘Gezinshuis Boskant’, zoals dat zo gezellig heet. Heel gezellig zit hij er niet bij, eerder doodongelukkig, maar ik gun hem de tijd om te wennen. Onze spullen staan nog onuitgepakt in onze slaapkamers.

Oké, dus dit is mijn nieuwe leven.

‘Wil jij de tijm ritsen voor de pastasaus, Juna? Er gaat niets boven verse kruiden.’

Ik was te vroeg. Dit is mijn nieuwe leven: tijm ritsen in een huis met zes onbekenden (inclusief die kwijlende kruissnuffelaar). Ik haat nieuwe huzen met nieuwe mensen en honden want er zit nu eenmaal een grens aan hoe vaak je kunt wennen aan nieuwe plekken en nieuwe mensen en honden.

En hoe rits je tijm?

Het onbekende plantje dat Hanna onder mijn neus heeft geschoven, heeft echt piepkleine blaadjes aan sprietelige takjes. Moet ik die er allemaal per stuk af halen? Nee toch? Ik ga het natuurlijk niet vragen. Ik doe gewoon net alsof ik superdruk ben met de tijmblaadjes (wat ik ook ben, in mijn hoofd) terwijl ik Syl continu in de gaten houd en me voor de rest probeer af te sluiten.

Dat lukt alleen niet, want Hanna praat en praat.

‘De regel is dat we elkaar hier een beetje helpen voor het avondeten. Dat doen we altijd samen, rond zes uur, hartstikke gezellig. Het schema met iedereen's taken hangt trouwens daar, maar jullie namen staan er nog niet op.’ Nu wijst ze naar een kalender met volgeschreven vakjes naast de koelkast, maar ik kan het vanaf hier niet lezen. Wil ik ook helemaal niet. ‘Sylvester, wil jij helpen met de tafel dekken?’

Een hard geluid doet me opschrikken. Ik trek per ongeluk een hele tak tijm uit de pot. Het komt van Adam, die een soort machine bedient waar een fles water onder staat.

‘Wat is dat?’ vraag ik geïrriteerd.

‘Water met prik,’ antwoordt hij. ‘Lekker.’ Bij dat laatste woord kijkt Adam naar mijn borsten. Het zal wel.

Dan walmt een vieze kaaslucht mijn neusgaten binnen. Van Melody, die vlak naast me bezig is met kaas raspen. Waarom zou je dat überhaupt doen als er zakjes geraspte kaas bestaan?

Terwijl ik de geur probeer te blokken, denk ik aan alles wat je ook met die rasp zou kunnen doen. Stukjes huid eraf schrapen – van mezelf of van een ander. De veren van Melody's dwergpapegaai – die serieus nog steeds op haar schouder zit – een beetje uitdunnen, als hij nog een keer mijn oren pijnigt met dat piepgeluid. Gaatjes in de sierlijke witte gordijnen maken. Of in de grote grijze hoekbank. Zou ik eerst nog een laatste waarschuwing krijgen? Of zouden ze me direct weer wegsturen? Dat risico weerhoudt me.

Ik hoef alleen maar naar Syl te kijken om te weten waarom ik hier wil blijven.

Want hoewel ik een hekel heb aan roze haren en dwergpapegaaien en kwijlende honden en begripvolle blikken en verhuisvuilniszakken, zijn die nog altijd beter dan de groepen waar ik de afgelopen maanden zonder mijn lieve broertje heb zitten afwachten.

'Hoe was het op school?' vraagt Hanna als we met z'n allen aan tafel zitten.

'Saai,' zegt Adam hard.

'Prima,' antwoordt Melody zacht. Haar papegaai zit inmiddels gelukkig weer in z'n kooi op haar slaapkamer zichzelf op de zenuwen te werken.

'En vinden jullie het spannend om morgen weer te gaan?' vraagt Hanna aan Syl en mij.

Ik stop met over de gladde kuipstoel schuiven. 'Weet ik veel,' zeg ik snauwerig. Ik kan er niets aan doen. Deze dag is één grote blur. Een beetje zoals mijn hele leven, maar dan nog waziger omdat alles in dit huis nieuw is en me van slag maakt. De tikkende tijdbom die Syl is, omdat hij zich zo ongevoelig lang rustig houdt. Dat er iemand recht tegenover me zit, die me het eten uit de mond kijkt (de Jongen Zonder Naam). Dat de muur achter hem

volledig bestreken wordt door een uitpuilende boekenkast. Dat er mensen zijn die vragen stellen over onze dag, die eten koken, die moeite doen. Dat ik denk: waarom zou ik me wel aan deze plek willen verbinden? en dat ik tegelijkertijd denk: waarom zou ik me niet aan deze plek willen verbinden? Dat er zo ongelooflijk veel dingen op deze tafel staan: zeven dezelfde borden, een waterkan met evenveel bijpassende glazen, een houten schaal met groene en rode sla, al die kleine kommetjes met kaas en kruiden en weet ik veel wat.

Bij mama thuis was de tafel voor post. Voor kleren die ooit, in een ander leven, gestreken zouden worden. Voor oude spullen die uitgezocht moesten worden. Voor nieuwe spullen die later ook weer uitgezocht zouden moeten worden. Eigenlijk was de eettafel voor alles behalve eten.

Wat zou mama nu aan het doen zijn?

Ik kijk onder tafel op mijn telefoon: niks. Waarom appt ze nou nooit als ik dat wil?

‘Telefoon weg,’ zegt Hanna en ik schrik. ‘Lennon, kom op, telefoon weg.’

‘Hoezo moet ik ineens naar die nieuwe bullshitregels luisteren?’ kaatst hij terug. ‘Ik woon hier al zeventien jaar zonder.’

Oké, zo heet deze jongen dus. En niet zomaar een, maar de echte zoon van James en Hanna. Wat natuurlijk betekent dat hij veel meer mag dan wij, die vier trieste gevallen die blij mogen zijn dat ze ergens een kamertje krijgen.

‘En zij dan?’ zegt Lennon nu. Hij kijkt me niet al te vriendelijk aan.

‘Juna ook,’ zegt Hanna, die wel vriendelijk kijkt. Nog steeds, bij alles wat zij zegt, bij alles wat wij zeggen, ook al zijn de dingen die wij zeggen verre van vriendelijk. Ik vraag me af hoelang ze dat gaat volhouden met ons. Of zou ze een robot zijn?

‘Dat...’ zegt James.

‘Laten we dit moment aangrijpen om de regels nog een keer duidelijk te maken,’ kapt Hanna hem af. ‘Dan weten Juna en Sylvester ze ook meteen.’

Ik kijk naar James, die zwijgend wat geraspte kaas over zijn spaghetti bolognese strooit. Zou hij ooit een hele zin zeggen?

‘Geen telefoons tijdens het gezamenlijke avondeten,’ zegt Hanna, ‘dat wisten jullie al. En vanaf nu ook om negen uur ’s avonds telefoons inleveren in dat mandje daar.’

We volgen allemaal de vinger van Hanna richting het truttigste rieten mandje ter wereld met, voor de gelegenheid, een strik in kerstkleuren. Het is bijna kerstvakantie.

‘Wát?’ zeg ik tegelijk met mijn broertje, Melody en Adam.

Even kijk ik naar die twee onbekenden. Zouden we dan toch meer met elkaar gemeen hebben?

Ik weet het niet. Melody blijft hier tot haar achttiende wonen, Adam is hier maar tijdelijk, en dat is alles wat ik van ze weet. Ik ben opgehouden me te verdiepen in andere mensen. Want uiteindelijk ga ik of gaat die ander toch weer weg en wat heb je dan nog aan elkaar? Ik ben hier alleen voor mijn broertje.

‘We hebben gemerkt dat jullie echt veel te lang op die telefoons zitten. Terwijl er nog zoveel andere dingen op de wereld zijn,’ zegt Hanna opgewekt. ‘Leuke dingen.’

Ja, voor haar misschien. En voor James en Lennon.

Maar niet voor ons.

Mijn telefoon is het leukste dat ik heb. Ik heb vaak genoeg de hele nacht op mijn telefoon gezeten. Niemand die erop lette of er iets van zei. Zelfs op de laatste groep waar de wifi altijd om tien uur ’s avonds uitging, wisten we in te breken op de wifi van de begeleiding.

‘Natuurlijk zijn er ook minder leuke, maar wel belangrijke dingen die tijd vragen, zoals huiswerk en...’ Hanna aarzelt even. ‘... innerlijk werk. En laten we slaap niet vergeten.’

Ik zucht hardop, maar ga er verder niet op in. Het veel te tevreden smoelwerk van Lennon slokt al mijn aandacht op. ‘En hij?’ zeg ik met een knikje

naar hem. 'Hij mag dan zeker wel tot één uur 's nachts porno kijken op zijn telefoon?'

'Nee,' zegt James.

En dan Hanna: 'Lennon kan net als jullie tot negen uur porno kijken.'

Lennon kijkt me nu kwaad aan en ik kijk nog kwader terug.

PROBLEEMGEVALLEN

LENNON

Serieus?

Nee.

Dit kan ze niet menen.

‘Dat ga ik dus écht niet doen, hè,’ zeg ik mopperig-stellig.

‘Ik ook niet!’ zeggen de vier indringers nu om de beurt. Juna als eerste, terwijl zij hier als laatste is binnengekomen. Een beetje dimmen mag ze wel, met haar geplamuurde gezicht en haar enorme oorbellen die vast overal achter blijven haken en haar nog grotere mond.

Ik bedoel: porno kijken, hoe komt ze erbij?

‘Gelijke regels, voor iedereen. Dat is wel zo duidelijk, voor iedereen.

Toch?’

Ik kijk naar mijn moeder om haar vertrouwde lach te ontwaren, maar die zie ik niet.

Niks is meer vertrouwd aan haar sinds we in plaats van een huis met een gezin ineens een gezinshuis zijn.

Wie ís deze vrouw?

Dit was niet wat ik verwachtte toen mijn ouders een halfjaar geleden zeiden: ‘Ga even zitten, Lennon. We willen iets belangrijks met je bespreken.’

Natuurlijk dacht ik eerst: shit, ze gaan scheiden. Pfff. Kunnen ze het niet nog even volhouden? Tot ik achttien ben en op kamers kan gaan wonen?

Toen ze hun complete plan vertelden – ‘We gaan het huis verbouwen,

zodat we een stabiele thuisbasis kunnen bieden aan een aantal uit huis geplaatste jongeren' – wilde ik haast dat ze zouden scheiden. Dan zou ik hier met één persoon minder wonen in plaats van met vier meer.

Ik had heus wel gezien dat mijn moeder veel moeite deed om een nieuwe baan te vinden. Dat ze bij elke nieuwe afwijzing harder begon te jammeren dat ze 'veel te potjandosie oud was' (oud ben je ook, als je het woord 'potjandosie' gebruikt). Dat mijn vader ook al jaren baalde van zijn werk en een carrièreswitch overwoog. Ik snapte heus ook nog wel dat een vrijstaand huis, zoals het onze, met een behoorlijke hypotheek gekocht was, tenzij je vader toevallig een bekende rapper is.

Maar moesten we daarvoor vier Probleemgevallen in huis halen? Mishandeling, huiselijk geweld, depressie, verwaarlozing, vechtscheiding, ouders met een verslaving en/of psychiatrische achtergrond – en dat allemaal gezellig aan één tafel?

Konden ze geen pleegouders worden van één kind als ze zo graag 'iets wilden bijdragen aan de maatschappij'? Of allebei gaan werken in een jeugdzorginstelling als begeleider op een groep, waar ook uit huis geplaatste jongeren wonen? Moesten ze hun werk als 'professionele opvoeders' letterlijk mee naar huis nemen – en dan niet voor één avondje overwerk, maar vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week? Was dat écht de enige oplossing op de hele fucking wereld?

Ernie snuffelt aan mijn onderbeen en ik aai hem over zijn kop.

Een van de weinige pluspunten is dat we nu eindelijk een hond mogen, want een gezinshuis (insidersafkorting: GH) schijnt niet compleet te zijn zonder huisdieren. Ik wist meteen dat ik hem Ernie zou noemen, naar mijn opa die de beste opa van de wereld was. En we kregen ook nog drie nieuwe koikarpers in de vijver, maar goed, daar heb je natuurlijk geen zak aan.

Intussen staat iedereen te dralen in onze open keuken. De enige die net als ik nog aan tafel zit, is Melody. Het valt me nu pas op dat ze hartjes op haar

oogleden heeft – geplakt of zo? – wat haar uitstraling nog zieliger maakt. Ze heeft de hele maaltijd maar één woord gezegd. Net als alle maaltijden hiervoor. Ik denk dat ik haar het meest mag van iedereen, als ik echt iemand zou moeten kiezen, bedoel ik.

Mijn vader ontfermt zich over de vuile vaat, terwijl mijn moeder zich buigt over het toetjesbeleid. Adam hangt tegen de koelkastdeur aan, die al veel te lang openstaat volgens mijn moeder – althans, de moeder van toen we nog een normaal gezin waren.

‘Waarom zijn er zo weinig toetjes?’ klaagt Adam theatraal.

‘Er is yoghurt,’ antwoordt mijn moeder.

‘Yoghurt is goor,’ zegt Sylvester.

‘Yoghurt is geen toetje,’ vindt ook Juna.

Ze knikken tevreden naar elkaar, alsof ze de leukste broer en zus ter wereld zijn. Wat ze overduidelijk niet zijn, want waarom wonen ze dan niet gewoon nog bij hun eigen ouders?

Dan begint de koelkast te piepen en doet mijn moeder eindelijk de deur dicht.

‘Wat dachten jullie van een ijsje?’ stelt ze voor, waar enthousiast op wordt gereageerd. ‘Dat doen we natuurlijk niet altijd, maar voor de eerste avond van Juna en Sylvester kunnen we wel een uitzondering maken.’

Ik grom, zachtjes, zodat het niemand echt opvalt. Het is wonderlijk hoe weinig uitzonderingen er de afgelopen zeventien jaar mogelijk waren en hoeveel sinds we een gezinshuis zijn.

Juna, Sylvester en Adam gaan als een stelletje aasgieren door de bovenste vriezerlade. Hun handen graaien er gretig chocolade- en perenijsjes uit.

‘Melody, wil jij ook een ijsje?’ vraagt mijn moeder.

Melody schudt haar bleke hoofd en vraagt voorzichtig: ‘Mag ik naar buiten?’

‘Tuurlijk, lieverd. Het is weer tijd voor een wandelingetje, hè? Neem Ernie maar mee.’

‘Ernie?’ zegt Juna met een gezicht alsof ze ‘kak’ of ‘stront’ of ‘kakstront’ zegt.

‘Zo heet onze hond. Mooi, hè? Heeft Lennon bedacht.’

‘Hoezo?’ zegt Juna. Nu kijkt ze mij aan alsof ik iets misdadigs heb gedaan.

‘Hoezo niet?’ brom ik. Ik heb echt geen zin om haar over mijn opa te vertellen. Wat weet zij nou van familie hebben?

‘Omdat Ernie echt een tering lelijke naam is.’

‘O, oké,’ zeg ik terwijl ik mijn verhoogde hartslag negeer. ‘En hoe zou jij hem dan noemen?’

‘Geen Ernie.’

‘Geenernie,’ herhaal ik cynisch. ‘Veel beter, inderdaad.’

Juna steekt haar tong naar me uit. Kinderachtig, als je het mij vraagt, en geil als je het Adam zou vragen. Hij kan zijn ogen niet van Juna afhouden – de hele avond al niet, en nu ze aan haar perenijsje likt alsof ze het aan het pijpen is, komt hij bijna klaar in zijn broek.

Probleemgevallen die met elkaar gaan seksen en nieuwe Probleembaby’s gaan maken, dat is nog het enige waaraan het hier in huis ontbrak.

Ik sta op. Ik kan het niet langer aanzien, die twee.

Gelukkig gaat de bel en ik ben zelfs opgelucht als ik mijn rijinstructeur door het wazige voordeurglas heen zie.

‘Zooo. Klaar voor, jongen?’ vraagt Marco, de laatste (beetje) jonge gast op aarde met een snor. Alleen een snor. Zonder baard dus. New Kids-stijl.

‘Yes,’ antwoord ik, onverwacht opgetogen. Niet alleen omdat ik graag de rest van de avond weg wil zijn, maar vooral omdat ik niet kan wachten om mijn rijbewijs te halen en vette roadtrips te gaan maken. Waarvan de eerste meteen op mijn achttiende verjaardag. Degene die heeft bedacht dat je al vóór je achttiende mag beginnen met lessen, mag wat mij betreft minister-president worden. Oké, het valt wat tegen. En oké, ik heb wat meer lesjes nodig dan de twintig die ik vooraf had gedacht. Maar toch is het beter dan thuisblijven.

Thuis...

Ik schud mijn hoofd en roep vanuit de gang: 'Ik ga!'

Even blijf ik staan tot iemand 'Dag!' of 'Succes!' roept. Maar dat doet niemand. Waarschijnlijk horen ze me helemaal niet, want er klinkt nu geschreeuw en gevloek en gekrijs vanuit de woonkamer. Het enthousiasme over de ijsjes was schijnbaar van korte duur. En nu valt er iets kapot. Het klinkt als serviesgoed.

Wedden dat een van die Probleemgevallen binnen een week ons huis kort en klein slaat?